

MAK 2007-2013 2. telje toetuste jagunemine ning sotsiaalmajanduslik ülevaade 2010. aastal

Katrin Vask
Põllumajanduskeskkonna seire büroo
Katrin.vask@pmk.agri.ee
7 480 044, 53 482 682

Sotsiaalmajanduse uuringud ja eesmärgid

Ettevõtjatulu

Eesmärk: välja selgitada, mil määral on MAK 2. telje toetused aidanud säilitada ja suurendada maa-elanikkonna tulutaset ning kompenseerinud saamata jäänud tulu.

Mahetoodanguna müüdavate mahetoodete osa

Eesmärk: välja selgitada, mil määral on mahepõllumajandusliku tootmise toetus toetanud kohalike mahesaaduste turusituatsiooni.

Metoodika ja valim

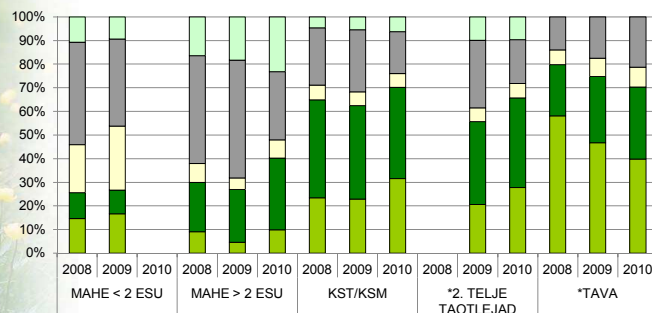
2011. aastal teostati uuringuid 2010. aasta kohta!

Küsitluste valimisse kuulusid:

- 134 mahetootjat (11,6 % 1 156st) ;
  - 327 KSM taotlejat (16,6% 1 973st);
  - 325 ESA taotlejat (4% 8 348st);
  - 63 Natura 2000 põllumaa toetuse taotlejat (4,7% 1 358st);
  - 36 Natura 2000 metsa toetuse taotlejat (1,5% 2 357st);
  - 48 PLK hooldamise toetuse taotlejat (6% 803st);
  - 47 OTL toetuse taotlejat (7% 677st);
  - 237 LKT toetuse taotlejat (10,6% 2 232st).
- 50 tootjat, kes ei taotlenud MAK 2. telje toetusi.

Kõik andmed on kaalutud ja esindavad laiendatult kõik antud toetuste taotlejaid.

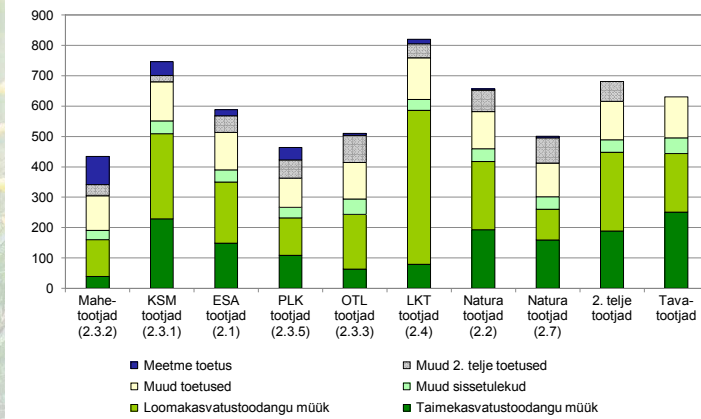
Sissetulekute struktuur 2008-2010

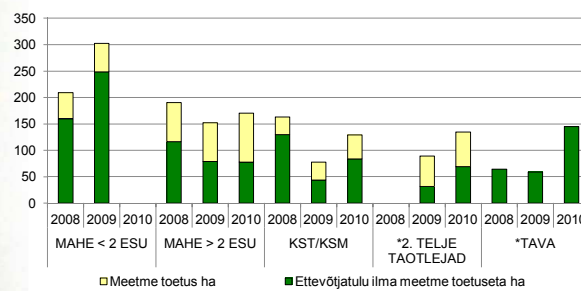
■ Meetme toetus   ■ Muud toetused   ■ Muud sissetulekud
■ Loomakasvatustoodangu müük   ■ Taimekasvatustoodangu müük

*2. telg kokku - 2. telje toetusi taotlenud tootjad:
*tava- 2. telje toetusi mittetaotlenud tootjad.

Sissetulekud (EUR/põllumajandusmaa hektari kohta), 2010

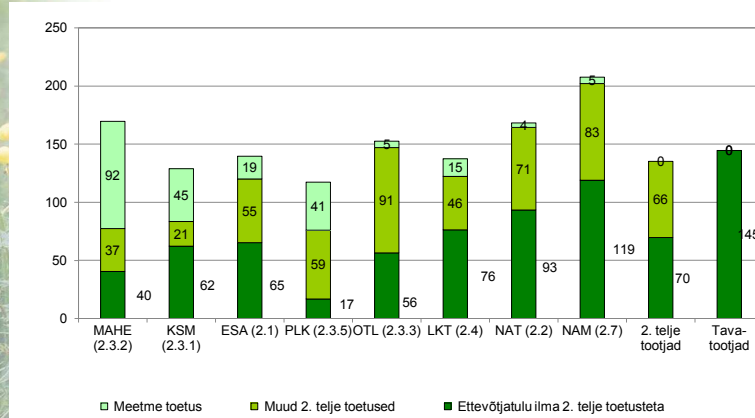
Ettevõtjatulu 2008-2010 (EUR/ha)

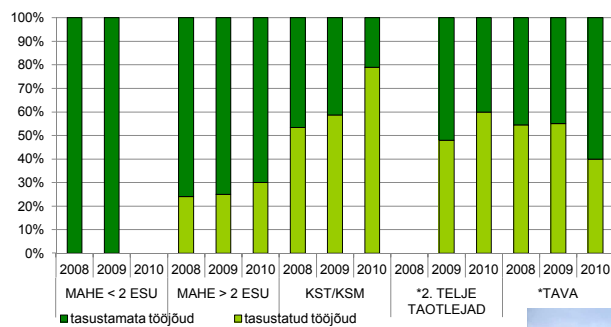
*2. telje tootjad - 2. telje loetusi taotlenud tootjad;
*Tava- 2. telje loetusi mitte taotlenud tootjad.

Ettevõtjatulu (Family Farm Income) puhul võetakse arvesse kulutused palga, rendi ja finantskulude maksmiseks ning sissetulekud investeeringutoetustest. Ettevõtjatuluks nimetataksegi summat, millest on maha arvatud kulud palgale, intressidele, rendile jne.

Ettevõtjatulu (EUR/põllumajandusmaa ha kohta), 2010

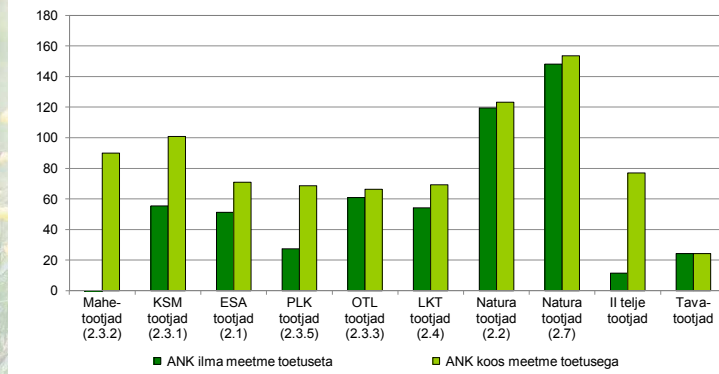
Tööjõu kasutamise struktuur 2008-2010

*2. telg kokku - 2. telje toetusi taotlenud tootjad:
*tava- 2. telje toetusi mittetaotlenud tootjad.

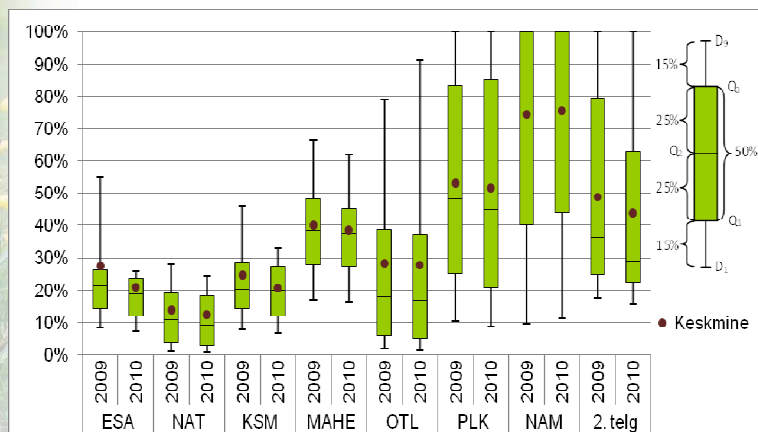

Arvestuslik netokasum (EUR/põllumajandusmaa ha kohta), 2010

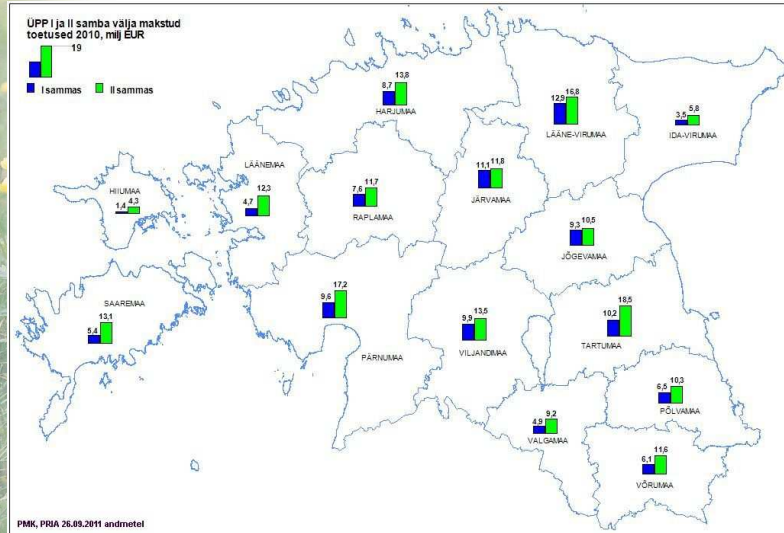
Arvestuslik netokasum (Conditional Profit) võtab arvesse ka tasustamata tööjõudu (palgata töötavad omanikud ja nende pereliikmed), mille väljatoomisel lahutatakse ettevõtjatulust tasustamata tööjõukulu.

2. telje meetme toetuse osakaal toetuste kogusummas 2009. a ja 2010. a, %

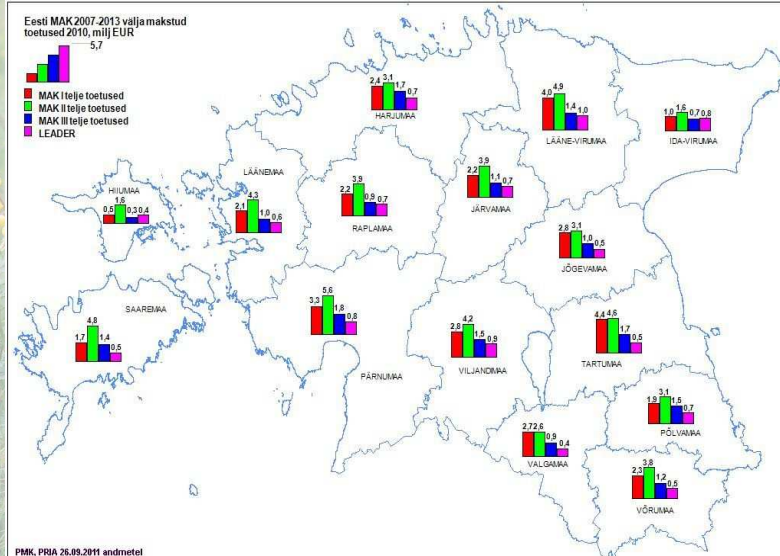

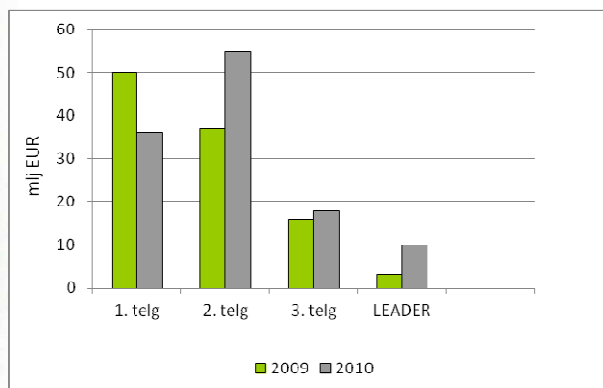
I ja II samba välja makstud toetuste jagunemine maakonniti 2010. aastal milj EUR

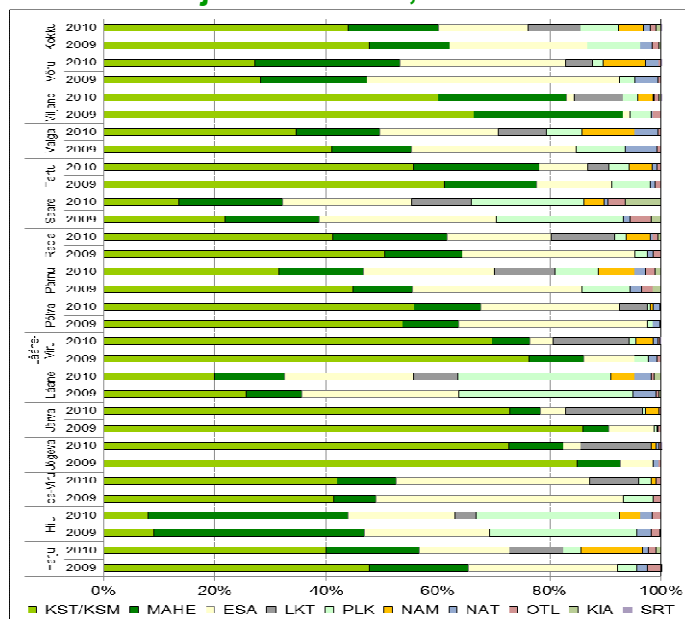
MAK 1., 2., 3. ja LEADER telje toetuste jagunemine maakonniti 2010. aastal, milj EUR

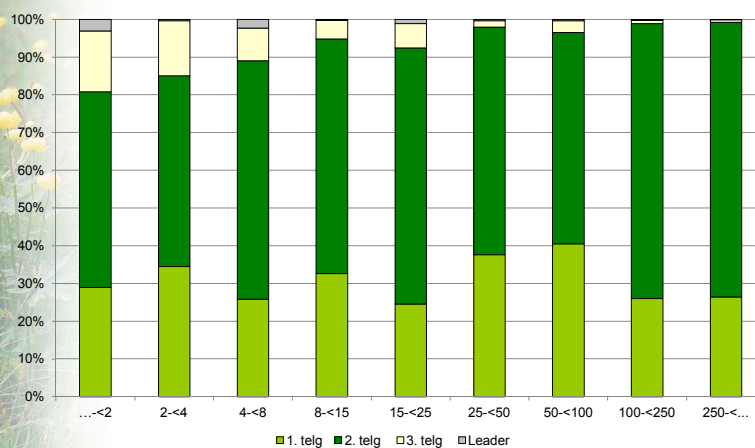
MAK 2007-2013 toetuste väljamaksmine telgede kaupa 2009. ja 2010. aastal, milj EUR

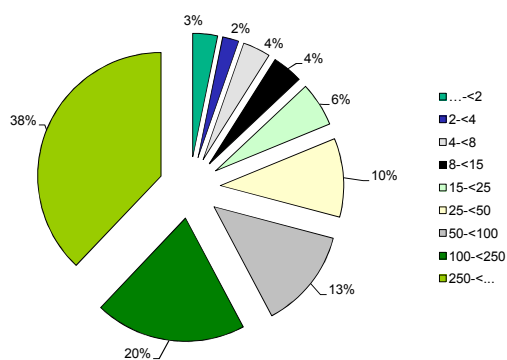
2. telje erinevate toetuste jagunemine maakonniti 2009. ja 2010. aastal, %

1., 3. ja LEADER telje välja makstud toetuste osakaal II samba toetuste kogusummas majandusliku suuruse klasside alusel (tuhat EUR), 2010

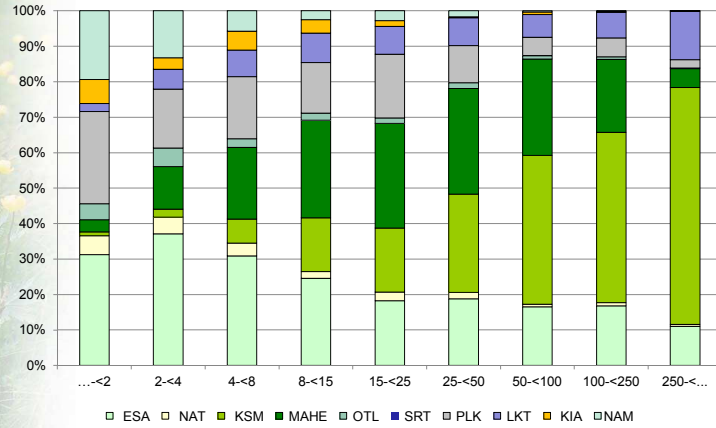

2. telje kõikide välja makstud toetuste jagunemine suurusgruppide vahel 2010. aastal, %

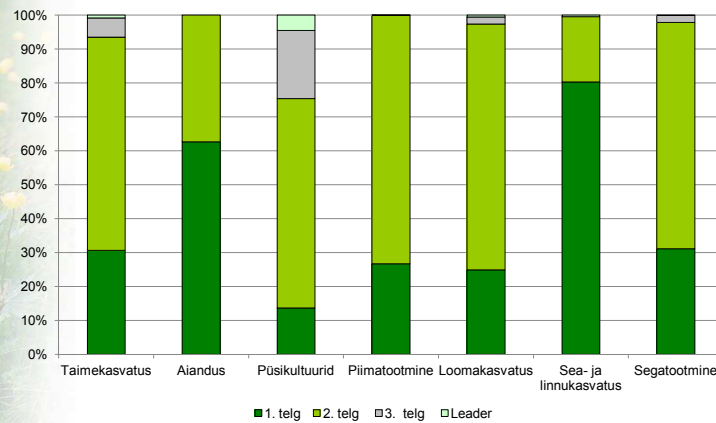

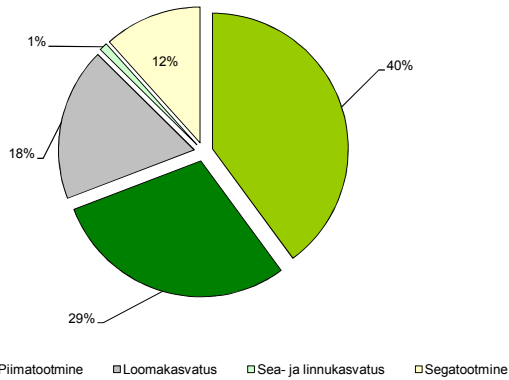
2. telje erinevate välja makstud toetuste osakaal välja makstud 2. telje toetuste kogusummas majandusliku suuruse klasside järgi (tuh EUR), 2010

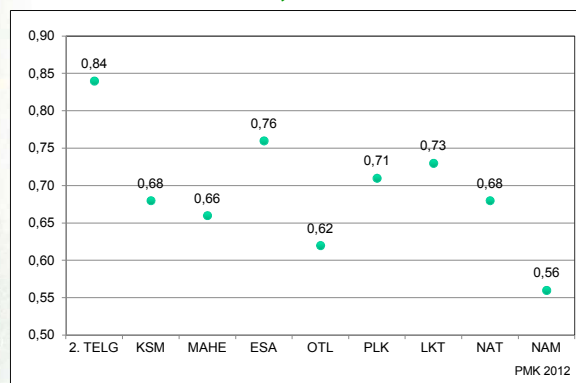
1., 2., 3. ja LEADER telje välja makstud toetuste osakaal MAK toetuste kogusummas tootmistüübi, 2010

2. telje välja makstud kogusumma jagunemine tootmistüübiti, 2010

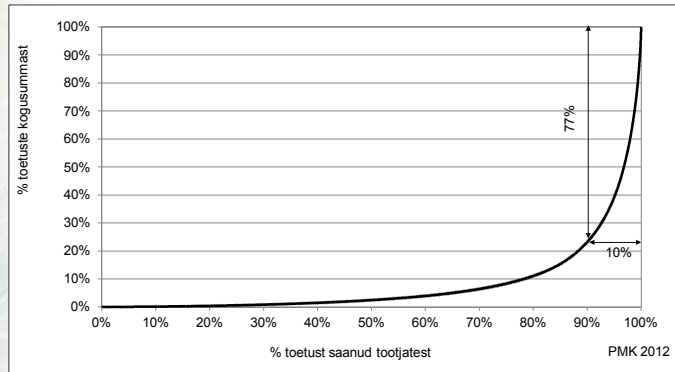

Toetuste Gini koefitsient MAK 2. telje meetmete lõikes, 2010

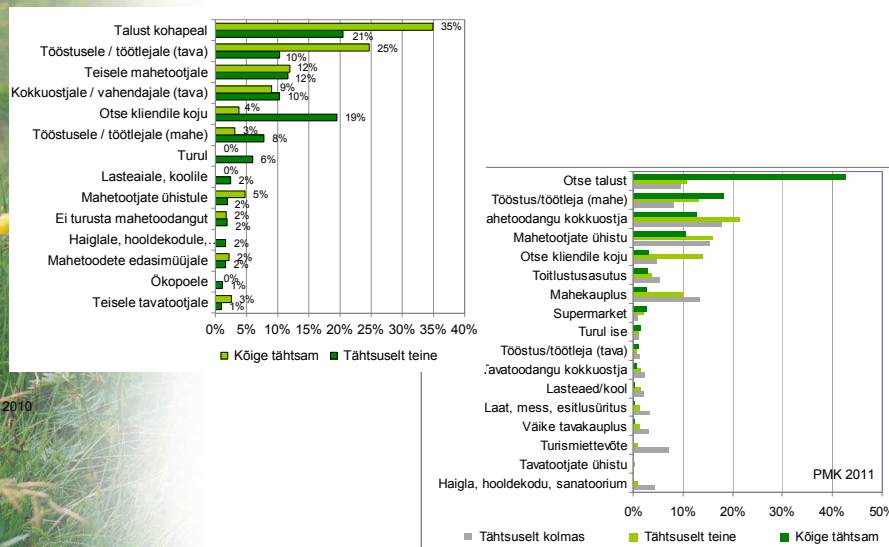
Gini koefitsient näitab ebaühtlast toetuste jaotumist. Gini koefitsient jääb alati vahemikku nullist üheni, kusjuures null näitab maksimaalset võrdsust ja üks absoluutset ebavõrdsust.

Lorenzi kõver MAK 2. telje toetuste jagunemise kohta 2010. aastal

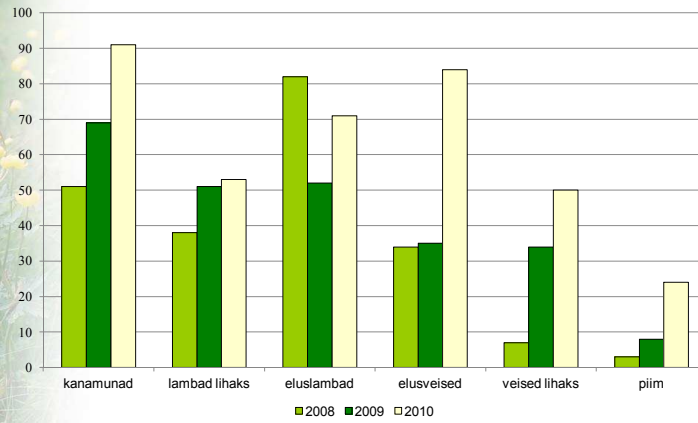

Lorenzi kõver kajastab graafiliselt sissetulekute jaotumist. Mida suurema paindega on joon, seda ebaühtlasemalt sissetulekud jaotuvad.

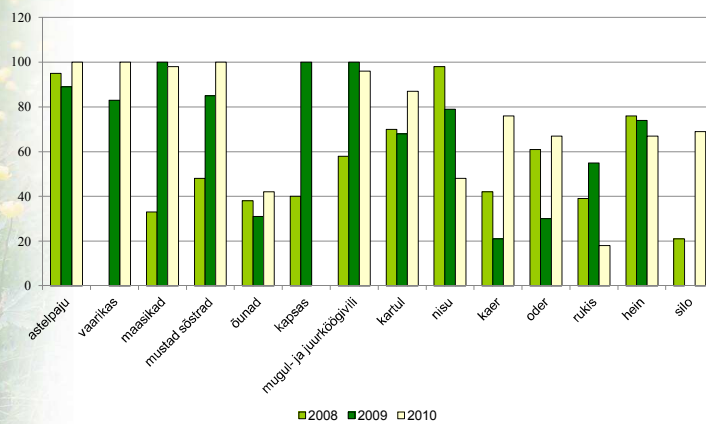
Mahetootjate poolt enim kasutatud ja soovitud turustuskanalid mahetoodetele, 2010

Mahepõllumajanduslikult toodetud loomakasvatussaaduste müük 2008-2010 mahedana

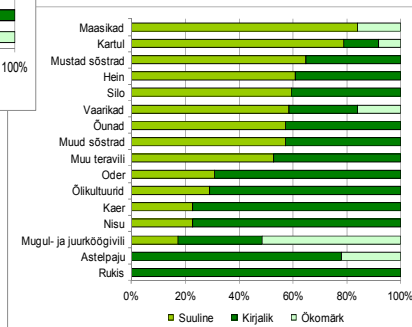
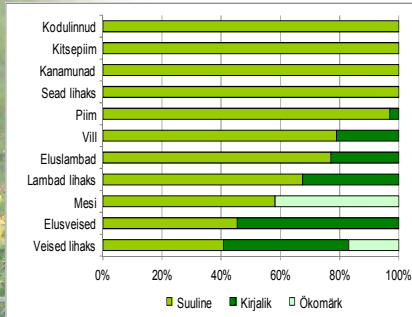

Mahepõllumajanduslikult toodetud taimekasvatussaaduste müük 2008-2010 mahedana

Erinevate viidete kasutamine mahetoodete müügil, 2010

Täna tähelepanu eest!

Mario Talvist